

KÉTÚJFALU KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

**Kétújfalu Község Önkormányzat Képviselő-testülete
37/2021(VII.19.) a határozatával jóváhagyott változat**

2021. AUGUSZTUS

KÉSZÍTETTE:
HÜBNER TERVEZŐ KFT
7900 Szigetvár, Muszola u. 25

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

“ISMERSZ-E BOLDOG FALUNÁL JOBB HELYET?”

QUINTUS HORATIUS FLACCUS (I. E. 65)

BEVEZETŐ

Kétújfalu jövőjének, fejlődési pályájának tervezése folyamatos feladatot jelent a település vezetőinek, képviselő-testületének, de a község lakosságának, vállalkozásainak számára is. Mindenki, aki itt él, számol a jövőjével, alakítani, kiszámítani akarja azt és ezzel egyúttal egy közös jövőkép is kirajzolódik Kétújfalu számára.

A jövő tervezésének különféle keretei, formátumai vannak, az önkormányzatok számára a legfontosabb és kötelező keretet a településfejlesztési dokumentumok jogi eszközei jelentik. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szándékai szerint a településfejlesztési koncepció a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A településfejlesztési koncepció tehát hosszú, több mint 15 év időtávra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, tartalmi követelményei szerint a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztési célrendszerére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosításának rész céljaira, valamint a célok értelmezését az egyes településrészekre. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben juttatja érvényre.

Kétújfalu község képviselőtestülete döntött arról, hogy megkezdi településfejlesztési dokumentumainak és településrendezési eszközeinek kidolgozását. A dokumentumok kidolgozását tervezők bevonásával végzi az önkormányzat, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint kerül kidolgozásra. A településfejlesztési koncepció egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Kétújfalu Község Önkormányzat Képviselő-testületének a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök, a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 8/2017. (IX.11.) önkormányzati rendelete alapján történik.

Kétújfalu, 2020. november

Klózer Gyula
polgármester

Berkecz Balázs
településtervező

1. JÖVŐKÉP

Kétújfalu - hosszú távú stratégiai célját tekintve - 2035-re olyan község kíván lenni, mely szolgáltatásaira, környezetére és belső struktúrájára alapozva hosszú távon is vonzó a környékbeli emberek számára, egyben folyamatosan szinten tudja tartani a lakosságszámát a zömében magasan képzett beköltözők segítségével. Az épített, valamint a természetes környezeti adottságaival fenntartható és tartalmas módon gazdálkodó falu képes legyen magas színvonalon kiszolgálni az itt élők igényeit.

Az átfogó cél röviden:

KÉTÚJFALU A VIRÁGZÓ KÖZSÉG, AHOL JÓ ÉLNI.

A község társadalmát és gazdaságát jellemző tendenciák, illetve járási/kistérségi súlyának változásait, a község jövőre vonatkozó célkitűzéseit egyaránt figyelembe véve Kétújfalu jövőképét röviden így foglalhatjuk össze: **„a lehetőségeivel élő, gondosan tervező falu”**.

A **„lehetőségeivel élő, gondosan tervező falu”** fogalma a helyi társadalomra, a helyi gazdaságra, a természeti és épített környezetre egyaránt vonatkozik.

Az ehhez kapcsolódó **főbb részcélok**:

- **Biztonságos és boldog falu megteremtése**
- **Vonzó lakókörnyezet és harmónia biztosítása**
- **Környezetbarát és virágzó gazdaság megvalósítása, együttműködés**

A község élhetőbbé tételével, és a helyi gazdaság folyamatos mértékű növekedésére tekintettel közép- és hosszútávon a lakosságszám mérsékelt növekedésével számolunk, amely 2035-ig megközelítheti a 800 főt. A helyi lakosság kormegoszlásában a jelenlegi trendek fognak érvényesülni, azzal, hogy a jelenlegi szintnél magasabb lesz a közép-és időskorúak aránya, akiknek a speciális igényeivel számolni kell.

2035-re megújul a település képe, és a múlt évezred végén volt „aranykorhoz” hasonlóan a porták többsége takaros lesz, a nyugodt és stabil megélhetést biztosító munkahelyek zöme helyben lesz.

A településen tevékenykedő vállalkozások számának növekedésével, a mezőgazdasági, a kereskedelmi, az ipari, a turisztikai (jellemzően vadász-, horgász-, lovas- és bakancsos turizmus), az egészségügyi, a sport és egyéb szolgáltatások gazdagodásával, valamint a helyben feltárt nyersanyagokhoz kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozások révén a helyi foglalkoztatási lehetőségek száma növekszik erre tekintettel és a helyi lakókörnyezet fejlődésével nő a község népességmegtartó és népességvonzó képessége.

A helyi lakókörnyezet fejlődése abban nyilvánul meg, hogy a község teljes belterülete – beleértve a közeljövőben kialakításra kerülő új területeket, lakóövezeteket is – teljes közművel, pormentesített és szilárd aszfaltburkolattal, valamint járdával ellátott.

A fentiek felül a jelenleg már kijelölt gazdasági területek hasznosításával a magas hozzáadott értéket teremtő vállalkozások megtelepedésével továbbá a község külterületi részein megvalósított fenntartható energiagazdálkodással kapcsolatos fejlesztések révén tovább erősödik a helyi gazdaság.

Az előzőekben leírt fejlesztéseknek és a technológiai fejlődésnek köszönhetően az elvándorlás és a napi munkába járásból eredő ingázás mértéke csökken, és Kétújfalu immár a legkülönbélebb képzettségű munkavállalók számára is munkalehetőséget tud kínálni.

A község helyi gazdaságának fejlődésére tekintettel a lakosság szociális helyzete és életminősége jelentősen javul. A településen jelenleg sincs és nem is alakul ki szegregátum. Az önkormányzat által segélyezett személyek száma a megyei és régiós átlag alatti mértékű.

Kétújfalu belterületén a közművesítettség teljes körű. A műszaki (telekommunikáció, internet, intranet, távközlési hálózatok) és környezetvédelmi infrastruktúra teljes körűen kiépített.

A község központja a helyi kulturális és társadalmi élet centruma, a helyi turisztikai programok kiindulópontja, amely a helybeliek és a környékre érkező vendégek számára egyaránt magas szintű és sokszínű szolgáltatásokat képes nyújtani.

A község élhetőbbé válásához, a levegő tisztaságának további javulásához nagyban hozzájárul a rendezett, és a legmodernebb technológiák segítségével rendszeresen karbantartott települési zöldfelületek kiépülése megfelelő funkciókkal való ellátása.

A vízkészletek védelme a korszerű ivóvíz- és szennyvízelvezető rendszer kiépítésével és üzemeltetésével, a különféle környezetvédelmi korlátozások szigorú betartásával, a szennyezések lehetőségének minimális mértékre csökkentésével, és a terület-felhasználás fenntartható fejlesztésével valósul meg.

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére és térségi szerepére vonatkozóan

Kétújfalu számára a jövőkép megformálása során az alábbi főbb kihívások:

- Európa és az ország népességének fogyása, idősödése, amely különösen nyomasztó a vidéki Magyarországon;
- A jövő nemzedékek iránti felelősségvállalás szükségszerűsége: klímavédelem, megújuló energiaforrások, ökológiai sokféleség megőrzése, kulturális örökség megőrzése;
- A kis falvak önállóságának növekvő nehézségei: településigazgatás, településüzemeltetés, településfejlesztés, turizmusfejlesztés terén térségi összefogás, szinergia erősítésének szükségszerűsége, munkamegosztás révén a hatékonyság növelése;
- A településen és szomszédságában talált szénhidrogénekben rejlő lehetőségek kiaknázása úgy, hogy az Kétújfalu számára hosszú távon is a legmegfelelőbb legyen.

A fentiek alapján Kétújfalu Község Önkormányzatának átfogó célja egy olyan településfejlesztési koncepció megvalósítása, amely a község és térsége egységére a 21. század kihívásainak megfelelni képes, magas minőségű szolgáltatásokat és környezetet nyújtó falu kialakulása.

A településfejlesztési koncepció alapja a településen élők szándékait és véleményeit szintetizáló, világos és reális hosszú távú jövőkép. A munka alapvető célkitűzése, hogy Kétújfalu számára kijelölje pozícionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat.

A településfejlesztési koncepció jövőképét a jelenleg zajló társadalmi – gazdasági folyamatok legalább olyan súllyal határozzák meg, mint a területi – települési adottságok. A demográfiai adatokból, a fogyasztói magatartás változásaiból, illetve a fejlesztői – beruházói irányultságok trendjéből együttesen kell kiindulni a reálisan megalapozott jövőkép meghatározása érdekében.

Kétújfalu egy a szigetvári járásba tartozó sok kis település között. E sok kis település mind ugyanazt szeretné: önállóan megélni Szigetvár mellett.

Kétújfalu presztízse a megtalált szénhidrogénekben rejlő lehetőségek miatt is egyre emelkedhet, a Szigetvár környéki települések körén belül „megkülönböztethetővé” válik. A befogadni kívánt fejlesztések a település rangját és vonzerejét emelik, a település bevételeinek növekedéséhez hozzájárulnak, a kapcsolódó beruházásokkal és munkahelyteremtéssel további előnyöket biztosítanak.

A település környezetében folyó olajbányászati tevékenység ellenére Kétújfalu számára fontos, hogy a település természeti értékeit megvédje, ezáltal a település zöld arculatát, és komfortérzetét megerősítse. Ennek érdekében Kétújfalu a jövőben olyan település lesz, melynek területén a Kétújfalui Településrendezési terv felülvizsgálata Településfejlesztési koncepció megújuló energiaforrások használatát és a környezetkímélő technológiákat részesítik előnyben.

Természetesen a meglévő adottságok továbbfejlesztésével a kerékpáros, a lovas, a bakancsos, a vadász és horgász turistákra is számít a település. Ezt a turisztikai fejlesztést pedig mikrotérségi összefogással lehet fejleszteni, hiszen túraútvonalak mentén természeti látványosságok találhatók és eljuthatunk egyik településről a másikra. Nem elhanyagolható szempont: Szigetvár turisztikai attrakciói mellett a megfizethető, nyugodt falusi pihenés meggyőző alternatíva lehet.

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

Kétújfalu számára a következő településfejlesztési elvek jelölik ki a jövő fejlődési irányait:

- Tudatos együttműködés a környező településekkel annak érdekében, hogy egymást erősítve érhessek el fejlesztési elképzeléseik megvalósulását,
- A belső beépített területek kompakttá tétele és a lehető legkisebb terhelést eredményező beruházások előnyben részesítése,
- Új, a település adottságaihoz és jövőképehez illő arculat felépítése,
- A jövőképben megfogalmazott irányelvektől eltérő rövid távú és bizonytalan kimenetelű fejlesztések távoltartása a településtől,
- A fejlesztési koncepcióban kialakított portfólió folyamatos monitoringja, és szükség szerinti finomhangolása, a támogatási rendszerek változásának naprakész követése.

- A fenntartható fejlődés érdekében a településen élők, a beruházók és fejlesztők ösztönzése az alternatív energetikai, infrastrukturális, közlekedési és hulladékgazdálkodási megoldások és technológiák alkalmazására.

Településfejlesztés, beruházások

Az önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyoni gazdasági program ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen, hanem pályázatok révén növekedjen folyamatosan, fenntartható módon. Olyan fejlesztések vállalása történjen meg, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a meglévő gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, az önkormányzati működés egyes területére vonatkozó működési és fejlesztési programok, koncepciók, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt a Településfejlesztési koncepcióval összhangban.

Szintén fontos településfejlesztési elv a hosszú távú (több költségvetési és tervezési ciklusú) gondolkodás, az egyes fejlesztések, projektek esetében a beruházási költség mellett a fenntartás, működtetés költségeivel, s a fejlesztések hosszú távú hatásaival is kalkulálni kell.

A településfejlesztés során azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan (legalább 10 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat,
- melyek hosszú távon a település élhetőbbé válását szolgálják,
- melyek hozzájárulnak munkahely teremtési feltételek kedvező alakulásához,
- melyek kedvezően befolyásolják a településnek a környező településekhez viszonyított súlyát, jelentőségét,
- amelyek széles körben számíthatnak a lakosság, valamint az egyéb érintettek közvetlen és közvetett erkölcsi és anyagi támogatottságára,
- beruházások esetében azokat, melyek gazdaságosságát, üzemeltethetőségét, kihasználtságát előzetes eljárásban igazolták.

A beruházási, fejlesztési célok meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gazdaságélénkítés és a munkahelyteremtés érdekében megfogalmazott elvekre és célokra.

Általános településfejlesztési elvek:

Közösségi szemlélet és szolidaritás

A településfejlesztési folyamat valamennyi szakaszában – tervezés, megvalósítás és fenntartás – kiemelt alapelv a közösségi szemlélet, a széles körű partnerség biztosítása, hiszen egy-egy fejlesztés csak valós lakossági igény és megfelelő lakossági támogatás mellett érheti el célját.

A partnerségre ugyanakkor nemcsak a helyi lakosság szintjén érdemes törekedni, hanem a gazdasági élet szereplőit és a különböző kormányzati szintek között is. A közösségi tervezés megvalósítása a település társadalmi kohézióját is növeli, hozzájárul a civil szféra erősödéséhez, a helyi identitás kialakulásához, s áttételesen a település népességmegtartó erejének növeléséhez is. Az alulról jövő lakossági kezdeményezéseket a település vezetésének is támogatnia kell.

A közösségi tervezés lehetőséget ad az egyes szereplők fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, ahol a partnerek már a tervezés során megismerik a fejlesztési elképzeléseket és véleményt nyilváníthatnak. A partnerek szerepet kaphatnak a megvalósításban is, ennek egyik hatékony eszköze a helyi közösségek működésének ösztönzése. Az egyes projektek megvalósulási és fenntartási időszakában kiemelt figyelmet kell fordítani a lakossági tájékoztatásra, az elért eredmények kommunikációjára, valamint a tapasztalatok visszacsatolására.

A közösségi szemlélet érvényesítése a szolidaritás elvét is magában foglalja. A település működésekor érvényre kell juttatni az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre, és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű, és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív

cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékonyság és koncentráció elve

A településfejlesztési koncepció a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közti harmónia is hosszú távon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok (romák, munkanélküliek, migránsok) problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés és annak végrehajtása nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok

nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

Kétújfalu jövőbeli településfejlesztése esetén is minden esetben előfeltétel a cselekvést megelőző tudatos településtervezés és stratégiakészítés, mert csak így biztosítható megnyugtató módon a helyes fejlesztési irány megtalálása és a kitűzött cél követése.

A legfőbb településfejlesztési elv, a fenntarthatóság elve mentén a községben élők életminőségének javítása, Kétújfalu fenntartható növekedése mellett a minőségi fejlődés biztosítása. Ezen elvek mentén egy a lakónépességét megtartó, azt mérsékelt mértékben növelni tudó élhető település alakul ki.

Kétújfalu településfejlesztése során a társadalmi, a gazdasági és az ökológiai fenntarthatóság egyensúlyát, és megfelelő arányait kell biztosítani. Azaz a község fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse se a környezeti elemek kedvező állapota- és a lakó funkció kedvező feltételei megőrzésének, javításának lehetőségét; se a települési környezetminőség javításának esélyét; se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát; ugyanakkor gazdaságilag is biztosítsa a település fenntartható fejlesztésének lehetőségét.

Fontos, hogy a fejlesztés minél szélesebb körű konszenzuson alapuljon, minél szélesebb társadalmi legitimációval rendelkezzen, és elsősorban a település polgárainak továbbá a helyi gazdaságban tevékenykedő vállalkozóknak az érdekeit szolgálja.

A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a következő hét éves, 2021-2027 közötti uniós tervezési ciklusok kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire.

© Horváth Márton 2017 (marton@rulab.hu)

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

ÁTFOGÓ CÉL: KÉTÚJFALU A VIRÁGZÓ KÖZSÉG, AHOL JÓ ÉLNI		
Biztonságos és boldog falu megteremtése	Vonzó lakókörnyezet és harmónia biztosítása	Környezetbarát és virágzó gazdaság megvalósítása, együttműködés
- a településen élők és betelepülők igényeinek megfelelő szolgáltatások fejlesztése különösen az oktatás, az egészségügy és a szociális ellátások területén; - az elesettek támogatása és a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, a szegregáció kialakulásának megakadályozása; - tehetséggondozás segítése; - családok boldogulásának előmozdítása; - munkahely teremtés előmozdítása; - helyi kultúra, néphagyományok ápolása, - kulturális nevelés; - közbiztonság fenntartása, javítása; - a közösségi tervezés és együttműködés platformjainak folyamatos fenntartása.	- minőségi közterületek kialakítása és folyamatos biztosítása; - a zöldfelületek, közösségi terek kiépítése, hálózatba rendezése, fenntartása; - emberléptékű lakókörnyezet fenntartása; - helyi természeti és épített környezet védelme; - a fenntartható fejlődés elveinek szem előtt tartása a dinamikus településfejlesztés közepette is; - környezeti fenntarthatóság megteremtése.	- a település gazdasági célú övezeteinek bővítése, és a meglévők fejlesztése; - a munkahelyek számának növelése és stabilizálása Kétújfalu adottságaira alapozva; - energetikai fejlesztések az olcsó és környezetbarát működés biztosításához; - vízgazdálkodási fejlesztések a klímaváltozás hatásainak mérséklése érdekében; - egymásra épülő csatornák, víztározók, vízpótlási rendszerek hálózatának kiépítése és fenntartása; - innovatív hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés és hulladékhasznosítás ösztönzése.
Horizontális célok: • Foglalkoztatás növelése és a humánerőforrás fejlesztése • Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű népesség társadalmi, gazdasági felemelkedésének és beilleszkedésének előmozdítása • Az infokommunikációs technológiák (IT) minőségének, használatának és hozzáféréseinek előmozdítása • A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, kockázatkezelés, lépések az energiafüggetlenség felé, ivóvízvédelem és az ivóvízmegtartó képesség fejlesztése, megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszertermelés biztosítása • Alacsony vízfelhasználású és alacsony széndioxid (CO₂) kibocsátású formák felé történő elmozdulás előmozdítása valamennyi szektorban • A környezet védelme, a hatékony erőforrás- felhasználás elősegítése • A fenntartható közlekedés támogatása, szűk keresztmetszetek felszámolása kulcsfontosságú infrastrukturális hálózatokban		

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A) MINŐSÉGI SZOLGÁLTATÁSOKAT ÉS KÖRNYEZETET NYÚJTÓ FALU KIALAKÍTÁSA

- Magas igényű célcsoport elvárásainak megfelelő funkcióbővítő fejlesztések a meglévő beépítésre szánt területen
- Település minőségi megújítása, megőrizve a hagyományos falusi jelleget
- Térségi összefogással, kapcsolatépítéssel vonzó szomszédsági település-együttes kialakítása

B) A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI HELYZETÉNEK FEJLESZTÉSE

- A településen zajló bányászati és olajipari tevékenység révén megnyílt gazdasági lehetőségek kiaknázása és az abból keletkező bevételek okos befektetése annak érdekében, hogy Kétújfalu gazdasági helyzete tartósan és pozitívan rendeződjön.
- A mezőgazdasághoz kapcsolódó és azt kiszolgáló gazdasági tevékenységek fejlesztése.
- A kerékpáros, a lovas-, a bakancsos, a horgász- és vadász turizmust fogadó és kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.

C) TÁJHASZNÁLAT FENNTARTHATÓ MEGÚJÍTÁSA

- Táj és település kapcsolatának erősítése, megújuló energiaforrások hasznosítása
- Helyi gazdaság élénkítése, értéknövelő tájhasználat támogatása
- Táj, természeti és épített értékek védelme, a védelmet figyelembe vevő fejlesztések elősegítése

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Prioritás	Program	Intézkedés
Gazdaság élénkítés	<i>Befektetés- ösztönzés</i>	• Gazdasági és szolgáltató övezetek fejlesztése • Befektetési portfólió készítése • Befektetőket vonzó adópolitika kidolgozása
	<i>Turisztika és település- marketing</i>	• Tófürdő kialakítása • A horgásztó és a hozzákapcsolódó infrastruktúra fejlesztése • További magas minőségű szolgáltatás- és szálláshelyfejlesztés • Arculat, marketingstratégia kidolgozása • Tematikus utak részeként bekapcsolódni megyei és országos hálózatokba, ehhez szükséges infrastruktúra megteremtése. • Új játszótér építése, régi játszótérek karbantartása. • Települési információs rendszer (eligazító- és reklámtáblák) fejlesztése • Sportcentrum fejlesztés
	<i>Mezőgazdaság fejlesztése</i>	• Mezőgazdasági üzemek bővítésének segítése • Háztáji kertek termelési célú hasznosításának ösztönzése • Innovatív technológiák alkalmazása • Művelési ág váltás az alacsony termőképességű területeken • Erdőgazdálkodás

	<i>Helyi vállalkozások</i>	• Gazdasági területek kijelölése • Önkormányzati területek hasznosítása munkahelyteremtéssel • Pályázati források feltérképezése • Munkahelyteremtés támogatása
<i>Fenntartható, komfortos település kialakítása</i>	<i>Megújuló energetika politika</i>	• Mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlan területek energetikai szempontú hasznosítása (kis aranykorona érték) • Erdőterületek kíméletes kitermelése, újratelepítése • Egyéni megújuló energetikai fejlesztések támogatása • Energia farm létesítése • Szelektív hulladék gyűjtésének ösztönzése, hulladékudvar fejlesztés
	<i>Táji és természeti értékek megőrzése</i>	• Erdőterületek védelme, hasznosítása • Vízparti természetes élőhelyek védelme • Házikertek művelésének megerősítése
	<i>Kompakt település</i>	• Belső településmag fejlesztése, a település É-D irányú összeépítése • Közlekedési felületek, közparkok, zöldterületek fejlesztése (élvő növényeket előtérbe helyezve (élő munka ráfordítás csökkentése), locsolás automatizálása lehetőség szerint • Közvilágítás hálózat bővítése, meglévő lámpatestek cseréje energiatakarékos berendezésekre, pontszerűen napelemes közvilágítás elhelyezése, külterületen, illetve ahol hálózatot kellene építeni • Faluközpont megújításának folytatása • Szennyvízhálózat kiépítése • Térfigyelő rendszer kiépítése
	<i>Utak, közlekedés</i>	• Gyalogátkelőhelyek fejlesztése az intézmények közelében • Az észak-déli településrészek közötti belső kapcsolat bővítése és javítása • Parkolók és térburkolat építése az intézmények környezetében • Túraútvonalak létesítése, kerékpárutak és gyalogos ösvények kialakítása
	<i>Intézmények, közszolgáltatások fejlesztése</i>	• Ravatalozó felújítás, bővítés, temetők területének növelése • Állatmenhely kialakítása • Vasút Múzeum kialakítása • Idősek otthona létesítése • Szociális bérletprogram elindítása •

1. Halastó és környezete hasznosítása, fejlesztése

- Horgásztó: Halnevelő tó létesítése híddal, zsilippel, horgászhelyek felújítása, sütőhelyek, klub, halórház, rendezvényhely, WC, parkoló, játszótér kialakítása
- Vizimalom a patakra, tó büfé kialakítása
- Utak, parkolók, közművek, térvilágítás, kamera rendszer kiépítése
- Szabadidő és rendezvény központ -Tófürdő kialakítása (fürdés, korcsolyázás)
- Szánkódomb kilátóval,
- Vendéglátó és szálláshely kialakítás
- Sátortábor, játszótér, állatsimogató, háziállat karámok
- Utak, parkolók, közművek, térvilágítás Idősek otthona
- A József A utcai épületek felhasználásával a tóhoz kapcsolódóan lehetne létrehozni.

2. Arany János u. és környéke fejlesztése - Vasút közút kereszteződés

- Benzinkút és környéke: Benzinkút körüli térburkolat és zöldfelület felújítása, kereszt felújítás Önkormányzat épülete: Az épület hosszú távon új, munkahelyteremtő hasznosítást kaphat Italtolt épülete: Vendéglátó és szálláshely funkciókkal való kibővítése javasolt
- Vasút melletti tartalék területek: Távlati, Intézmény, kereskedelmi területnek alkalmas terület Főút melletti tartalék területek: További munkahely teremtő beruházásokra alkalmas terület

3. Kossuth L. u. és környéke fejlesztése - Vasút közút kereszteződés

- Vasút területe (állomás, őrház): Vendéglátó hely és Vasúti Múzeum kialakítása Főút melletti területek
- Asztalos műhely, Kamion parkoló-mosó-pihenő, továbbá piac, sportcsarnok, uszoda, játszótér, parkoló létesítése
- Tervezett lakóterületek: Szociális bérlakások, lakóházak, játszótér, park létesítése

4. Kossuth L., Rákóczi F. és Zrínyi M. u. fejlesztése

- Oktatási, nevelési központ: Az iskola, óvoda, bölcsőde(tervezett), kultúrház, templom, rendelő, gyógyszertár egy központot indukál, melyet javaslunk vegyes, elsősorban gyalogos térként egységesen kezelni - térburkolat, utcabútorok, zöldek, parkok - árkok megszüntetése, fekvőrendőrk
- Vízmű telkei: Hosszú távon javasolt a vízmű beékelődött, templomra rátelepedő telkét áthelyezni máshova, valamint a kultúrház telkét kinyitni a Kossuth utcára.

- Kultúrház és óvoda közti lakótelkek: Javasolt a két lakótelek kisajátítása és területüket a nevelési funkciónak átadni - kultúrház és óvoda területe bővíthet és a kultúrház kijárata is megoldott
- Zrínyi utca: Javasolt gyalogút létesítése a régi temető felé. Továbbá Helytörténeti Múzeum kialakítása lehetséges a 21-es szám alatt.
- Rákóczi u. 17 telek: További közcélú hasznosításra javasolt terület, pl. öregek otthona, vendégház.

5. Rákóczi utcai Sport Centrum

- Parkoló létesítése után egy játszótér, kosárlabda pálya, kültéri fitness terület, füves és műfüves sportpályák, öltöző épület létesül a szükséges utakkal, kertekkel, kerítéssel, pálya és térvilágítással, energia és közműellátással.

6. Petőfi utcai fejlesztés

- Református templom és környezete: A templom melletti Reménység Háza köré egy gyermek centrum létesül, melyben játszótér, gyerek tábor, pihenő liget, közösségi terület létesül.
- Halastó és lovarda terület: A tavak elsősorban halnevelő funkciót kapnak, mellettük egy lovarda és istálló kialakítására is van lehetőség.
- Út és csapadékvíz
- Az utca végén sárrázó útszakaszok létesülnek, melyek biztosítják egyben a halastó és a lovarda megközelítését is. A lakótelkek hátsó kertjében az utca keleti oldalán (a 75-ös számtól) csapadékvíz levezető árok létesül telkenkénti átjáró hidakkal

7. Temetők fejlesztése

- Új temető: A meglévő ravatalozót fel kell újítani, mellé fedett, szabadtéri bővületet kell létesíteni. Új kapu, parkolók, kerti utak, térburkolatok és térvilágítás készül. A dombon fedett pihenő hely létesül, körülötte lesz az új kolumbárium. A területen fásítás, parkosítás is szükséges
- Régi temető: A megközelítését új kiépített gyalog (kerékpár) út biztosítja. A temetőt a sírok felújítása mellett parkszerűen kell kialakítani. Új kapu és kerítés készül, valamint napenergiával működő térvilágítás is létesül.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Kétújfalu népmozgalmi és korszerkezeti adatai kedvezőtlenül alakultak az utóbbi évtizedekben. A lakosságszám stagnál: 1990-ben 703, 2020-ban 700 fő volt a település lakossága a KSH szerint.

A település infrastruktúrája alapjaiban ma is képes kiszolgálni a jelenlegi és a várhatóan minimálisan bővülő lakosságot is.

A község gazdasági potenciálja várhatóan erősödni fog, ehhez megfelelő mennyiségű gazdasági terület áll rendelkezésre.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A meglévő észak-déli irányú országos közúthálózat a települést kielégítő mértékben kiszolgálja, azt tovább bővíteni nem szükséges. Kétújfalu alacsony átmenő forgalommal rendelkezik, jellemzően csak az ottlakók, valamint a forgalomvonzó létesítmények generálják a meglévő forgalmat. Az utca kiépítettsége és használata miatt kevésbé alkalmas a tranzit forgalom levezetésére.

Megfelelő sűrűségű helyi úthálózat is rendelkezésre áll, azonban javasolt annak további bővítése. Az Arany János utca és a Kossuth Lajos utca közötti hiányzó szakaszt javasolt kiépíteni, a két utca paramétereivel azonos szélességekkel, új, méretezett aszfalt burkolattal, járdával, illetve szikkasztó árokkal.

Kétújfalu energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a szilárd (vegyes) tüzelőanyagra épül.

A község villamos energia ellátása a közép feszültségű, illetve kisfeszültségű hálózatokon keresztül biztosított.

Földgáz hálózat a településen – a környező településekhez hasonlóan – nem épült.

Táv hő ellátó hálózat a településen nem épült.

A megújuló energia előállítása és felhasználása kiemelt helyen szerepel az Európai Unió és hazánk energiapolitikájában is. Fenntartható fejlődés szempontjából nélkülözhetetlen az alternatív energiaforrások előtérbe kerülése a hagyományos (fosszilis) energiahordozókkal szemben.

Az energiasztratégia alapelveiből (az ellátásbiztonság, a gazdasági versenyképesség, valamint az energiaellátás hosszú távú fenntarthatósága) következő törekvések között a legfontosabb az energiahatékonyság és energiatakarékosság fokozása, valamint a megújuló energiák részarányának növelése, melyek a Nemzeti Energiasztratégia 2030, illetve Magyarország

Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve 2010-2020 (NCsT) dokumentumokban foglalt célkitűzések érdekében kell, hogy történjenek.

Kétújfalu közigazgatási területén mind az önkormányzati, mind pedig az egyéb intézmények és létesítmények energiaellátásában jelenleg igen csekély arányt képvisel a megújuló energia felhasználása. Ezek általában kis kapacitású, illetve háztartási méretű napelemek, napkollektorok, szélkerekek.

A községi intézmények megújuló energiákat és azokat hasznosító berendezéseket – a vegyes tüzelésű fűtőberendezések kivételével – jelenleg nem használnak. Továbbá a termelő szolgáltató tevékenységek esetében sem tudunk jelentősebb megújuló energiahasznosító rendszerek üzemeltetéséről.

Tervezi az Önkormányzat pályázati forrásokból háztartási méretű fotovoltaikus kiserőművek (napelemes áramtermelő rendszer) kiépítését a Polgármesteri Hivatal, a Közös Önkormányzati Hivatal, az Óvoda, valamint az Iskola tetőszerkezetén – részben az épületek energetikai korszerűsítésével együttes beruházásban.

Szorgalmazandó a megújuló energiaforrások minél nagyobb arányban történő alkalmazása a település területén, melyre a településrendezési eszközök kevésbé alkalmasak, ez elsősorban gazdasági (támogatási) ösztönzőkkel lehetséges.

Javasolt a meglévő és a tervezett megújuló energiákat hasznosító rendszerek minél nagyobb arányú összekapcsolási, okos rendszerekké fejlesztési lehetőségeinek vizsgálatát.

A közigazgatási területen 1 db 0,5 MW-s napelemes kiserőmű (napelem park) kialakítása tervezett a 20 kV-s légvezeték hálózat közelében, mellyel közvetlenül a hálózatra termelnének elektromos áramot. A tervezett napelemes kiserőmű a 0190/48 hrsz.-ú ingatlanon épül.

A kiépített vezetékes, illetve vezetékek nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók a község teljes közigazgatási területét lefedik. A belterületen kiépültek a vezetékes elektronikus hírközlési hálózatok, míg az egyéb külterületi létesítmények területén a szolgáltatás vezetékek nélküli rendszerekkel biztosított.

A település belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának rendszere a település természetes mélyvonulatait követve alakult ki. A jelenleg működő rendszer a belterület vízelvezetésére épült. A csapadékvíz elvezetés-elhelyezés nyílt árkos rendszerű, illetve a burkolatok melletti határoló felületeken történik.

A község nem rendelkezik belterületi vízrendezési tervvel, ezt pótolni szükséges.

A rendeletben foglalt vízminőségi követelményeknek minden tekintetben megfelelő minőségű víz a vízkezelő technológia segítségével biztosított és a későbbiekben is biztosítható.

A Dél-dunántúli regionális Ivóvízminőség-javító Programon belül a Szigetvári Kistérség Ivóvízminőség-javító Program keretében EU-KEOP forrásból valósult meg Kétújfalu, Gyöngyösmellék, Teklafalu, Endrőc, Bűrös, Várad, Szörény, Zádor települések vízminőség javítása.

A fejlesztés keretében Kétújfalu területén új kút (V. sz.) létesült, korszerű vas-, mangán-, arzén- és ammóniummentesítő vízkezelő technológia, valamint új térszíni tározó került kialakításra a vízmű telepen távfelügyeleti rendszerrel, hálózati nyomásfokozók és távvezetékek kerültek kiépítésre, továbbá hálózatrekonstrukció (csomópontok felújítása, gerincvezeték-szakaszok, házi bekötővezetékek és szerelvények cseréje), mosatási csomópontok kiépítése valósult meg. Az elkészült beruházások hosszú távon biztosítják a megfelelő vízbiztonságot és vízminőséget a településen.

A településen jelenleg szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep nincs kiépítve és kiépítését a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló többször módosított 25/2002. (II. 27.) Korm. rendeletben foglaltak sem indokolják, ugyanis Kétújfalu 2000 lakosegyenértéknél (LE) kisebb terheléssel jellemezhető szennyvízkibocsátású, normál területen lévő agglomerációba nem tartozó település. (Kétújfalu nem szerepel a rendelet mellékleteiben.)

Megjegyezzük, hogy a környező településeken (Gyöngyösmellék, Teklafalu, Endrőc, Bürös, Várad, Szörény, Zádor) sincs szennyvízcsatorna hálózat.

Ezen települések és Kétújfalu nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizeit korábban a Teklafalu területén üzemelő gyökérzónás szennyvíztisztító telepre szállították, melynek jelenleg nincs üzemeltetési engedélye. Folyamatban van a létesítmény környezetvédelmi felülvizsgálata annak érdekében, hogy tovább üzemelhessen a szennyvíztisztító telep.

Jelenleg és az üzemeltetési engedély újbóli kiadásáig Kétújfalu – és a felsorolt 8 környező település – területéről a szippantott szennyvizeket (nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizeket) a szigetvári tisztítótelep fogadó műtárgyára szállítják.

Kétújfalu és a környező 7 település (Gyöngyösmellék, Teklafalu, Endrőc, Bürös, Várad, Szörény, Zádor) távlatban tervezi szennyvízcsatorna hálózat és Kétújfalu területén egy közös szennyvíztisztító telep kialakítását.

A közüzemi közművekkel nem, vagy csak részlegesen ellátott külterületi ingatlanok egyedi rendszerekkel történő energia ellátásánál előnyben részesítendő a megújuló energiaforrások alkalmazása.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A természeti és épített örökség (a védett és nem védett természeti területek és ezek hálózata, az élő és élettelen természeti és táji értékek, élőhelyek, fajok és közösségek a biológiai sokféleség) az ipar, az intenzív mezőgazdaság, a közlekedés és urbanizáció, valamint a természeti és antropogén krízishelyzetek hatásainak van kitéve. A hatások kockázatainak csökkentése és kivédése, a károk felszámolása a hatékony és a fenntartható fejlődés elveit figyelembe vevő térségfejlesztés fontos feladata, mert csak így biztosítható egyes térségtípusok táji adottságokra alapozott egyedi fejlesztéseinek eredményessége és a biodiverzitás fenntartása. Ezekben hangsúlyos szerepet kapnak a környezetkímélő, természet-közel és energia-hatékony beavatkozások, amelyek a lakosság életminőségét és egészségi állapotát pozitívan befolyásolják.

Fenti célok megvalósulása érdekében javasolt:

- térségi, illetve helyi identitás erősítése az ember és táj kapcsolatrendszerének újraélesztése a helyben élők, illetve a helyi intézmények környezethez, természethez fűződő jogainak erősítése, kötelességeinek nyilvánvalóvá tétele,
- a táji értékek, mint számos térség fejlődési erőforrásának természetkímélő használata a rekreációs működése révén az ökológiai rendszerek terhelhetőségének és sérülékenységének fokozott figyelembevétele mellett,
- a természeti örökséget veszélyeztető környezeti (természetes és antropogén eredetű) kockázatok kivédése integrált fejlesztési programokkal. Az elszennyezett és degradált területek rehabilitációjához való hozzájárulás,
- a természeti örökségre alapozott egyedi fejlesztések megvalósítása – biotermesztés, természetközeli gazdálkodási módszerek bevezetése, hagyományos termesztési módszerek újraélesztése, bemutatása, ökoturizmus, szolgáltató- és bemutatóközpontok, natúrparkok, tájházak, környezetvédelmi infrastruktúra létesítésével – a védelmi szempontok és az elővigyázatosság figyelembe vételével.

A táji kulturális örökség – mely magába foglalja az épített, a tárgyi és a szellemi kulturális örökséget – közvetlenül, vagy közvetetten szellemi, vagy tárgyi-anyagi erőforrás, s mint ilyen, gazdasági tényező.

A kulturális örökség a települési, a térségi, a nemzeti és az európai identitás egyik sarokköve, az egyik legfontosabb közösségi-kulturális, környezeti és gazdasági jelentőséggel bíró térségi erőforrás, ezért a területfejlesztésnek az integrált, összetett módon kell kezelnie.

Területfejlesztési szempontból egyaránt fontos a kulturális örökség védelme annak érdekében, hogy hosszú távon is erőforrás maradjon, valamint a fenntartható fejlesztése, azaz hogy a fejlesztési projektek épüljenek a benne rejlő erőforrások kiaknázására és örökségi értékeinek kiteljesítésére, illetve további örökségértékek generálására.

A kulturális örökség megőrzése, értékeinek kiteljesítése és a társadalmi identitás térségi erősítése a fenntarthatóság fontos tényezői, hiszen a jövő generációja számára őrzi meg a múlt és jelenkor értékeit, ezzel biztosítva a tudás és hagyományok térségi jellegzetességeinek fennmaradását.

Javaslatok ehhez kapcsolódóan:

- népi építészeti, kézművességi és gazdálkodási kultúra fennmaradásának elősegítése, ezekre alapozott piactermelés, amely a turisztikai erőforrásokat erősíti Kétújfaluön,
- az egyedi táji, települési arculatot megőrző építészeti stílusok támogatása,
- az épített és természeti környezet megóvására irányuló felelősség kialakítása a lakosságban, az ehhez kapcsolódó civil kezdeményezések támogatása,
- a már Kétújfaluön élők és a frissen betelepülők együttműködésének elősegítése.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Kétújfalu jelen tervezési szakaszban nem készített külön Integrált Településfejlesztési Stratégiát, így a településfejlesztési koncepció szolgál a jövőbeni fejlesztések alapjául. Ezért a településfejlesztési koncepcióban szereplő célok és feladatok megvalósítása érdekében a

meglévő intézményrendszert kell összehangolni és fejleszteni, további lehetséges jogi eszközök alkalmazásával.

4.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ-ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek:

Településrendezési szerződés:

A nem beruházási jellegű tevékenységek közül gyakran alkalmazott eszköz a településrendezési szerződés megkötése, amely önkormányzati partnerségen alapuló, a magánkezdeménnyezésszerű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti együttműködés kereteit és az elérendő cél előfeltételei, ráfordításai költségeinek átvállalását határozza meg. Az egyes fejlesztési projektek volumenének és jellegének eltérése miatt az önkormányzat az egyes fejlesztőkkel mindig egyedileg köt településrendezési szerződést. Az egyes fejlesztésekkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása - beadandó anyagok, a döntés menete, stb. - hivatal bevonásával történik egyedileg, minden esetben az adott fejlesztésre szabva.

Kedvezmények, ösztönzők:

A helyi gazdaságfejlesztés egyik legfontosabb önkormányzati eszköze a helyi adópolitika.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁST SEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

Arculatformálás, településmarketing:

Az egyre pozitívabb a megjelenés, ismertség, illetve a lakosság elégedettségének, „büszkeségének” szinten tartása és további javítása érdekében egyértelműen beazonosíthatóvá és vonzóvá kell tennie a települést, illetve bővíteni az önkormányzat külső kapcsolatrendszerét.

Egyéb önkormányzati kezdeményezések:

A települési környezet szépítése, élhetőbbé tétele szempontjából hasznos lehet és nem utolsósorban szemléletformáló hatással bír egy-egy környezetet javító, közösséget építő program.

4.3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata Kétújfalu érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelősök figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelní kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában:

- Adatgyűjtés és –értékelés; a koncepció esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzésinek elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.

- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- A fejlesztési koncepció teljes felülvizsgálata, aktualizálása tíz évenként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről közmeghallgatás során a polgármester évente beszámolót tart.
- A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyben szokásos módokon.

A településfejlesztési koncepciót készítette – Dr. Hübner Mátyás megbízott önkormányzati főépítész közreműködésével, és Klózer Gyula polgármester útmutatásaival – Berkecz Balázs településtervező (TT-02-0664).